

Olga Romanowska-Grabowska

Izdebno, pow. Żnin. Jezioro Wolskie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 8, 230

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

IZDEBNO, pow. Żnin
Jezioro Wolskie
Stanowisko 1

Klub Archeologii Podwod-
nej "Tryton" w Bydgoszczy

Badania prowadziła mgr Olga Romanowska-Grabowska. Finansował WKZ w Bydgoszczy. Drugi sezon badań. Jezioro przy grodzisku kultury łużyckiej, osadzie wczesnośredniowiecznej /VII - VIII w./ i strażnicy średniowiecznej /XIV w./.

Prace podwodne - archeologiczne prowadzono równolegle na dwóch odcinkach przy wschodnim brzegu półwyspu, w pasie przybrzeżnym ca 6 m. szerokości; tj. w części północnej, w miejscu, gdzie półwysp najbardziej się wcina w jezioro oraz w partii południowej, gdzie znajduje się największe jego przewężenie.

W pierwszym odcinku badań, przy najbardziej wysuniętej części półwyspu, zlokalizowano fundamenty niedużej późnośredniowiecznej budowli, w rzucie prostokątnej, stanowiącej relikty istniejącej tu w XIV wieku strażnicy, kontrolującej sieć drożną i regulującą przeprawę. W pobliżu niej, wydobyto dwa dobrze zachowane miecze, datowane na XIII/XIV wiek oraz duże ilości ceramiki wczesnośredniowiecznej i średniowiecznej /koniec XIII i początek XIV wieku/. Ponadto na tym odcinku zlokalizowano konstrukcję mostową, zachowaną w postaci dwóch rzędów dębowych pali, oddalonych od siebie o 2,5 m i biegnących od półwyspu w głąb jeziora na odległość około 10 m. Most ten mógł funkcjonować zarówno przy grodzisku kultury łużyckiej, jak i przy osadzie wczesnośredniowiecznej, gdyż w sąsiedztwie odkrytych słupów występowała ceramika "łużycka" i wczesnośredniowieczna.

Badania na odcinku południowym wschodniego przybrzeża pozwoliły zlokalizować dobrze zachowaną konstrukcję mostową w postaci dębowych pali, biegnących w kierunku drogi do Wiewiórczyna, ustawionych w dwu szeregu, w odległości od siebie ca 4 m. Most ten przypuszczalnej długości 40 m, sądząc po zachowanej konstrukcji grodziska, ciągnął się od bramy grodu w kierunku stałego lądu, przekraczając mieliznę. Jego część południowa została kompletnie zdewastowana w okresie międzywojennym, podczas kopania torfu.

W pobliżu odkrytych konstrukcji mostowych zalegała wyłącznie ceramika "łużycka" /HaD i WL/, pozwalająca wstępnie powiązać odkryty most z osadą obronną ludności kultury łużyckiej.

Przewiduje się kontynuowanie badań podwodnych Jeziora Wolskiego przez następne lata, w powiązaniu z systematycznymi pracami wykopaliskowymi, realizowanymi na terenie półwyspu.